

Utbildningsdepartementet

2013-04-15
1 (6)
Dnr 2010:1549

Delredovisning i enlighet med regleringsbrev för Skolverket- Lärarlegitimation

Av regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Statens skolverk framgår under **”Återrapporteringskrav när det gäller vissa frågor” punkt 9** att Skolverket senast den 15 april ska redovisa arbetet med att meddela legitimationer för lärare och förskollärare. Redovisningen ska omfatta perioden januari till mars 2013 och där ska särskilt framgå antal ansökningar, antal meddelade legitimationer, handläggningstid samt kostnader fördelat på handläggning, it, information, och övrigt, inklusive en kostnadsanalys samt en prognos av det totala antalet ärenden som kommer att beslutas under 2013 och de förväntade kostnaderna inklusive en kostnadsanalys.

Skolverket delredovisar i det följande arbetet med lärarlegitimationer för perioden 1 januari till 31 mars 2013.

Sammanfattning

- Skolverket har under första kvartalet 2013 mer än fördubblat antalet handläggare inom lärarlegitimation och omfattar nu sammanlagt ca 165 tjänster.
- Skolverket har intensifierat samarbetet med lärosäten och andra aktörer kring arbetet att utreda otydliga kurser.
- Skolverket har genomfört olika informationsinsatser för att ytterligare uppmärksamma förskollärare och lärare om legitimationskraven från och med 1 december 2013 samt vikten av att ansöka i god tid om man träffas av dessa krav.
- Skolverket räknar med att ha utfärdat ca 150 000 legitimationer under 2013, den 31 mars var närmare 90 000 legitimationer beslutade.
- Skolverkets kostnader för lärarlegitimation under 2013 bedöms i nuläget att uppgå till närmare 146 000 000 kr.

Arbetet under första kvartalet 2013

Under det första kvartalet 2013 har Skolverket lagt ner ett betydande arbete på att bygga en större organisation för att hantera ansökningar om legitimation innan den 1 december 2013.

Organisation och rekrytering

I slutet av 2012 påbörjade Skolverket ett omfattande rekryteringsarbete för att förstärka organisationens kapacitet. Under det första kvartalet 2013 anställdes drygt 50 medarbetare till legitimationsarbetet, vilket innebär en fördubbling av bemanningen jämfört med utgången av 2012. På Skolverket arbetar nu dagligen ca 110 personer med lärarlegitimationer med allt ifrån handläggning, utredning, omprövningar och överklaganden, juridik, information, IT och ekonomi. Till det kommer 56 medarbetare på Proffice som huvudsakligen registrerar och förbereder ärenden inför handläggningen på Skolverket.

Organisationen på Skolverket är nu fullt bemannad och de nyanställda är i olika faser av sin introduktion. Det krävs en relativt lång utbildning för att kunna handlägga lärarlegitimationer på ett effektivt och rättssäkert sätt. Handläggarna behöver vara väl insatt i hur lärarutbildningen reglerats de senaste 40 åren, hur olika lärosäten tillämpat de olika examensförordningarna, vilken behörighet en lärare kan få baserat på sina studier m.m. Denna komplexitet gör att det tar ca 4-6 veckor för en handläggare att bli en effektiv och rättsäker handläggare inom ett avgränsat område. Att behärska samtliga förekommande lärarexamina och dess variationer kräver många månaders utbildning och erfarenhet. Av dessa skäl kommer den fulla effekten av den omfattande rekryteringen att slå igenom först under det andra kvartalet.

Samverkan

Inför beslut om lärar- och förskollärarlegitimation ska Skolverket inhämta yttrande från Universitets- och högskolerådet gällande sökande med utländsk utbildning. Utöver dagliga kontakter mellan handläggarna vid de två myndigheterna har Skolverket och Universitets- och högskolerådet även regelbundet gemensamma avstämningsmöten och workshops gällande arbetet med handläggning av legitimationsansökningar.

Universitets- och högskolerådet har på grund av tekniska svårigheter i början av året inte kunnat ta emot begäran om yttranden från Skolverket förrän under senare delen av februari. Detta är nu åtgärdat men det kvarstår fortfarande vissa tekniska svårigheter vilket gör att Universitets- och högskolerådet sedan myndighetsombildningen inte kunnat leverera yttranden i takt med Skolverkets begäran vilket påverkar Skolverkets handläggning av dessa ärenden.

Skolverket har daglig kontakt med landets lärosäten för att utreda hur olika kurser och examina ska beaktas när det gäller att ge lärare behörigheter i olika ämnen och årskurser. Skolverket har under första kvartalet vidtagit ytterligare åtgärder för att förbättra samverkan mellan Skolverket och lärosäten. Skolverket har besökt lärosäten med lärarutbildning, exempelvis Luleå, Göteborg och Linköping för att gemensamt reda ut frågeställningar kring kurser och examina.

Skolverket har även erbjudit lärosäten med lärarutbildning ersättning under 2013 för att därigenom åstadkomma en förstärkning av lärosätets förmåga att ge skyndsamma svar på frågor om examensbevis och kurser i samband med handläggningen av lärarlegitimationer. Detta har mottagits mycket positivt och de flesta lärosäten har i dagsläget visat intresse för detta.

Skolverket genomför informationsmöten med studie- och yrkesvägledare på lärosäten med lärarutbildning varje termin för att underlätta arbetet med lärares studier för utökad behörighet. Här samverkar lärarlegitimationsprojektet med lärarlyfts-uppdraget, så även i möten tillsammans med de fackliga organisationerna, SKL och Friskolornas riksförbund.

Under hösten 2012 inledde Skolverket och Ladokkonsortiet ett samarbete som syftade till att Skolverket skulle få direkt tillgång till uppgifter i Ladok-registren. Detta var tidigare inte möjligt på grund av att tillgången till registren var starkt begränsad, något som ändrades av regeringen genom en förordningsändring på försommaren 2012. För att möjliggöra detta har Ladok-konsortiet förankrat och inhämtat tillstånd från de olika lokala registerägarna. Denna process var färdig mot slutet av 2012. Samarbetet har nu utmynnat i att Skolverket från mars månad har direkt tillgång till studerandeuppgifter från Ladok-registren vilket underlättar utrednings- och handläggningsarbetet betydligt.

Informationsinsatser

Flera informationsinsatser, i form av brev till rektorer och webbinformation, har genomförts under första kvartalet i syfte att ytterligare uppmärksamma förskollärare och lärare om legitimationskraven från och med 1 december 2013 samt vikten av att ansöka i god tid om man träffas av dessa krav.

Ansökningar och legitimationer

Skolverket har sedan 1 augusti 2011 till och med 31 mars 2013 registrerat drygt 138 000 ansökningar om lärarlegitimation och beslut har fattats i 61 procent av dessa ärenden. I nuläget bedömer myndigheten att det under återstoden av 2013 i snitt kommer att göras ca 2 000 nyansökningar per månad. Det innebär att runt 156 000 ansökningar beräknas ha inkommit vid årsskiftet 2013/2014. Skolverket bedömer att de allra flesta av dessa ansökningar ska vara handlagda när året är slut. Myndigheten räknar med att kunna hantera de allra flesta ansökningarna före den 1 december givet att ansökan inkommit före den 1 september 2013. Det är dock rimligt att anta att det även fortsatt kommer att finnas enskilda ärenden som kräver fördjupad utredning och därmed längre handläggningstid. Exempelvis är handläggningen av legitimationer för yrkeslärare extra komplicerad och krävande eftersom Skolverket ska ta ställning till såväl formella studier som yrkeslivserfarenhet vid tilldelning av behörigheter i yrkesämnena.

Sedan årsskiftet 2013 har Skolverket meddelat ca 29 000 legitimationer vilket innebär att närmare 95 000 legitimationer nu är utfärdade. Skolverket räknar med att vid årets slut ha behandlat och beslutat ca 150 000 ansökningar.

	2013-04-15	2013-03-31	2012-12-31
Antal ansökningar, totalt	140 238	138 394	127 982
Utfärdade legitimationer, totalt	94 901	89 778	66 163

Prognos antal beslut	2011 - 2013 150 000
-----------------------------	-------------------------------

Handläggningstider

Skolverkets handläggningstider har i många fall varit långa då utredningar om bland annat kurser och behörigheter har varit nödvändiga för att kunna utfärda enskilda legitimationer. Olika examina har olika komplexitetsgrad ur ett bedömningsperspektiv.

Skolverket arbetar ständigt med att förbättra effektivitet och kvalitet i arbetsprocesser och i handläggningssystem, exempelvis sker det genom att specialisera handläggarna på olika lärarkategorier, att arbeta fokuserat med ämneskombinationer och att utveckla systemfunktionaliteten.

Under första kvartalet har myndigheten valt att i större utsträckning kontakta sökande som trots kompletteringsbegäran helt eller delvis inte kompletterat sin ansökan. Servicen till den enskilde har därmed ökat samtidigt som antalet återansökningar och omprövningar minimeras till följd av avvísningar på grund av ej kompletta ansökningar. Målsättningen för första halvåret är att majoriteten av ansökningar inkomna före 2013-03-31 ska vara avslutade.

Ärenden inkomna under:	Andel avslutade ärenden per 2013-03-31	Ärenden kvar att hantera per 2013-03-31
2011	71%	22 657
2012	56%	22 046
2013	4%	9 690

Kostnader - utfall och prognos

I regleringsbrevet anges att Skolverkets kostnader för lärarlegitimationsarbetet ska redovisas fördelat på handläggning, it, information, och övrigt, inklusive en kostnadsanalys. Myndigheten ska även redovisa de förväntade kostnaderna för 2013 inklusive en kostnadsanalys.

Handläggning

I handläggningskostnader ingår kostnader för:

- handläggning av ansökningar på grundbeslutsnivå
- utredning av oklara examenbevis och kurser
- framtagande av bedömningsriktlinjer
- omprövningar
- överklaganden
- projekt/arbetsledning
- juridiskt stöd

Kostnaderna för handläggning bedöms vara som störst under perioden mars – oktober. Den i särklass största utgiftsposten är bemanning följt av kostnader för ersättning till lärosäten. Från och med november planeras bemanningen att trappas ner till samma storlek som vid utgången av 2012 vilket gör att kostnaderna planeras att minska mot slutet av året. En nedtrappning av antalet medarbetare vid Proffice planeras inför sommaren.

IT

I IT-kostnader ingår kostnader för:

- Utveckling av handläggningssystem
- Drift- och förvaltningskostnader

Kostnaderna för såväl systemutveckling och drift/förvaltning bedöms i nuläget vara relativt jämnt fördelade över året med viss övervikt på det andra halvåret. Detta är relaterat till att viss utveckling måste skjutas till hösten för att inte äventyra systemstabiliteten under de kritiska vår- och sommarmånaderna då många ärenden ska handläggas varje vecka. Som en följd av den omfattande bemanningsökningen har myndigheten haft relativt stora initiala anskaffningskostnader för datorer, licenser och telefoner. Dessa ingår som en del av drift- och förvaltningskostnaderna.

Information

I informationskostnader ingår kostnader för:

- Informationsinsatser och deltagande i konferenser
- Kostnader för Skolverkets upplysningstjänst som är relaterade till lärarlegitimationer

En mycket stor andel av de frågor som ställs till Skolverkets upplysningstjänst är relaterade till lärarlegitimationer, det rör sig om ca 50 procent av den samlade volymen. Myndigheten bemannar därför upp och förstärker upplysningstjänsten för att kunna möta denna efterfrågan och hålla en god servicenivå. Under det första halvåret förstärker Skolverket upplysningstjänsten för hantering av vissa typer av frågor med hjälp av Proffice. Kostnaderna för upplysningstjänsten beräknas att plana ut under hösten då de allra flesta som ansökt om legitimation fått sina legitimationer.

Övrigt

I övrigt ingår kostnader för:

- Ökade lokalkostnader med anledning av att personalstyrkan ökat kraftigt
- Rekrytering
- Kontorsutrustning

Skolverket har inför 2013 nödgats att bereda plats för ett kraftigt bemannat lärarlegitimationsprojekt vilket gjort att tre av Skolverkets enheter tillfälligtvis har flyttats

ut från Skolverkets ordinarie lokaler till andra tillfälliga lokaler. Detta har medfört både stora ansträngningar och kostnader för myndigheten, kostnader som belastar hela 2013. För att hantera det omfattande rekryteringsbehovet har Skolverket i stor utsträckning använt sig av rekryteringskonsulter.

Kostnader

T.o.m	2013-03-31	2012-12-31
Handläggning	22 050 000	102 400 000
IT; förvaltningskostnader	1 070 000	9 350 000
resp. utvecklingskostnader	2 265 000	15 000 000
Information	545 000	5 400 000
Övrigt	3 720 000	13 850 000
	29 650 000	146 000 000

Prognos

Skolverket bedömer i nuläget att i princip hela villkoret om 146 000 000 kommer att förbrukas under 2013. Det är dock svårt att göra detaljerade prognoser med så många osäkerhetsfaktorer som är inblandade i detta arbete. Myndigheten bedömer att det bör vara möjligt att göra en mer precis prognos i den redovisning som ska göras senast den 1 augusti då det är möjligt att utgå från vårens utfall av arbetet.

Anna Ekström
Generaldirektör

Niclas Westin
Enhetschef

I ärendets slutliga handläggning har Pia-Lotta Sahlström samt Camilla Asp, Ann Charlotte Gunnarson, Katarina Håkansson, Jessica Lindvert, Staffan Lundh och Helén Ängmo deltagit.